

Møtereferat regionalt planforum 04.10.2023

Møtetittel: Regional plan for arealbruk og regional planstrategi

Referatdato: 04.10.2023

Møteleder: Turid Vollmo

Referent: Sanna Hanem Kavli

Vedlegg: Innledende presentasjon. Presentasjon arealregnskap. Presentasjonen RPS –utfordrings- og mulighetsbilde er et arbeidsdokument som ble ettersendt til deltagere på epost

Deltakere:

Representere	Navn
Trøndelag Fylkeskommune – seksjon regional	Turid Vollmo
Trøndelag Fylkeskommune – seksjon regional	Frode Brataas
Trøndelag Fylkeskommune – seksjon regional	Sigrid T. Angen
Trøndelag Fylkeskommune – seksjon regional	Per J. Overvik
Trøndelag Fylkeskommune – seksjon regional	Jon Olav Sliper
Statsforvalteren, kommunal- og justisavdelingen	Elisabeth Stubbrud
Statsforvalteren, landbruksavdelingen	Laila Marie Sorte
Statsforvalteren, samfunnssikkerhet og beredskap	Kjersti Dalen Stæhli
Statsforvalteren, landbruksavdelingen	Aino Holst Oksdøl
Statsforvalteren, landbruksavdelingen	Anne Sigrid Trandem
Statens Vegvesen	Jan-Kristian Janson
Statens Vegvesen	Simon Gervais
Statens Vegvesen	Ola Belsaas
Bane NOR	Ole Magne Espås
Bane NOR	Britt Jorid Foss
Bane NOR	Linn Kristin Hassel

Trøndelag Fylkeskommune – kulturminner	Heike Schmidtko
Direktoratet for mineralforvaltning	Henning Sigstad
Direktoratet for mineralforvaltning	Kristina Krøvel
Forsvarsbygg	Øystein Løvli
Kartverket	Synne Rudsar
Mattilsynet	Tore Forseth
Sametinget	Pål Nilsen
Trøndelag Fylkeskommune, seksjon kommunal	Cathrine Grande
Trøndelag Fylkeskommune, seksjon kommunal	Marthe Mollan Sesseng
Trøndelag Fylkeskommune, seksjon kommunal	Per Arne Stavnås
Trøndelag Fylkeskommune, seksjon vegfag	Trond Bakke
Trøndelag Fylkeskommune, seksjon kommunal	Sanna Hanem Kavli

Regional plan for arealbruk - Vurdere behov for revidering av Regional plan for arealbruk – Innspill og diskusjon rundt «bordet» på utsendte spørsmål

Turid Vollmo innledet kort om bakgrunn for møtet.

Diskusjon:

Statsforvalteren

Reindrift

Vist til RPA i noen uttalelser, bla. innsigelse. Verdi fordi den samler ulike retningslinjer og er forankret politisk. Bruker sammen med annet lovverk.

Landbruk

Bruker regelmessig kapittel om jordvern. Omforming og fortetting brukes noe, men ble ikke så konkret som vi ønsket; kunne vært mer konkret på ulike type tettsteder. Men er noen eksempler vi bruker, veldig greit å ha noe sånt.

Ikke noen spesielle tilbakemeldinger fra kommunene.

Syns vi differensierer på ulike steder i Trøndelag mtp antall boenheter etc. Dispensasjoner – annen holdning til Trondheim enn Overhalla. Men ikke forskjell før og etter RPA.

Nasjonale forventninger

Ny nasjonal jordvernstrategi 2023. Behov for oppdatering, ikke nødvendigvis fullrevidering.

Kommunal og samordning

Får ofte beskjed om at vi bør differansiere – spesielt med mtp innsigelse. Men egentlig ikke så knyttet til RPA.

Samfunnssikkerhets og beredskap

Nasjonale forventninger – nytt kapittel samfunnssikkerhet og beredskap, skal være med i planlegging. Fint om det blir tatt med i revidert RPA som mål og retningslinjer. Evt. også tilpassing til endret klima.

Statens vegvesen

Planen blir brukt lite aktivt i sør. Kan ha sammenheng med at den ikke har samme juridisk betydning som andre planer etter PBL. Fint om RPA blir mer konkret mtp byvekstområde. Presisere mer rundt å få utnytta infrastrukturen bedre.

Lite innsigelser i gamle NT, men brukes som underbygging av argumentasjon, særlig i KPA, sammen med andre føringer.

Kommunene bruker RPA. RPA gir ganske klar retning av hva som forventes, men glipper litt mellom retning i RPA og i praksis i de konkrete planene.

Greit å finne frem, gir bra tilfang på kunnskap.

Direktoratet for mineralforvaltning

Sier mye av det som står i RPA i våre uttalelser, spesielt uttalelser til KPA, men referer ikke ofte til RPA.

Stadig nye oppdaterte tall på mineralnæringen, så RPA litt utdatert. Kan brukes oftere fra oss. Ikke brukt i innsigelser

Ny Mineralstrategi for Norge – strategiske og kritiske råvarer. Kunne vært gjenstand for å ta inn i en revidering.

Mattilsynet

Bruker den hver gang vi kan. Konkret og presist på drikkevann. Forventer at kommunene bruker den aktivt. Trenger ikke være så detaljert i RPA, holder å nevne hovedpunktene, så kan vi utdype. Behandler også saker i nabofylke som ikke har tilsvarende plan og vi savner mer konkret der.

Nasjonale forventninger – vesentlige innskjerpinger på drikkevann og å sikre arealer for beskyttelse av drikkevann med bestemmelser. RPA har ligget foran og har greie formuleringer som vi to. Bra at man ser helhetlig på vannforvaltning.

Beredskap og nødvann viktig moment å tenke på også i overordna dokumenter.

Mye som er på plass! Utelukkende positiv.

Drikkevann viktig for folkehelsa (går mer på planstrategi).

Forsvarsbygg

Knapt nevnt i planen, ingen stor premissleverandør. Hvordan konkretisere vår oppgave i en slik plan er vanskelig. Mer på detaljnivå. Men dette kan endre seg med verdenssituasjonen – f.eks Sverige med i NATO vil ha betydning for Trøndelag.

Bruker planen svært lite aktivt, men er et kunnskapsgrunnlag.

Fylkeskommunen

Kommunal

Ikke konkret antall men blir brukt i reguleringsplaner i lag med statlige og IKAP, sjelden alene. KPA særlig Trondheim kommune. Viktig del når skal uttale oss. Kan ha et helhetsblikk. Brukt en del i dispensasjoner i by og ifbm ny bebyggelse LNFR. Bygger opp bedre argumentasjon. Politikerne etterspør RPA. Hjelper oss til å nyansere samtidig

vanskelig for kan tolkes flere retninger. Mest brukt på vei av våre fagområder. Fint som oppslagsverk og ser hva som er politikken.

Regional

Brukes i høringer vi svarer på – som NoU reisemålsutvalget, IKAP-bærekraftig massehåndtering og generalistkommuneutvalget etc.

Kulturminner

Viser mest til regional plan for kulturmiljø, men denne er forankret i RPA. Kjenner for lite til innholdet, vi må ha en workshop og sette oss mer inn i den, og se på om vi kan bruke mer. De to planene henger sammen (likelydende retningslinjer for det som gjelder sikring og forvaltning gjennom planer).

Kartverket

Ingen direkte berøring, men indirekte – gjennom å bidra i tilrettelegging av kunnskapsgrunnlaget og da spesielt kartgrunnlag og kartframstillinger. Arealregnskap – hvordan plandata er fremstilt for videre bruk for kommunene i sitt planarbeid.

Sametinget

Har ikke henvist til planen i noen stor grad. Anser den som relevant. Endringer i sameloven – konsultasjoner, hadde vært bra å ha en liten henvisning til den på relevante plasser. Henvisning til selve loven.

Svar: Det er egen retningslinje og henvisning til lov i RPA.

Status tiltak i handlingsprogram

Turid Vollmo orienterte kort om handlingsprogrammet og noen tiltak ble løftet fram i møtet:

Det er laget en [kortversjon](#) av planen – også oversatt til [sørsamisk](#) i sin helhet.

Marin kartlegging vil være et viktig tiltak men avventer finansiering – forventer at det skal komme noen signaler eller forpliktelser i statsbudsjettet.

Laila Sorte (landbruksavdelinga, Statsforvalteren) orienterte om matjordplanveileder – Statsforvalter har ansvar for å utarbeide matjordplanveileder. Ulike organisasjoner, pluss at Rambøll er med. Har vært på høring. Webinar i forbindelse med det – underkant av 60 deltakere og stort engasjement. 15 høringsuttalelser. Skal begynne å se på høringsuttalelser. Stilt spørsmål om hjemmel for å stille krav om matjordplan. *Utfordring* – planbestemmelser om å følge matjordplan.

Kontakt med Vestfold og Telemark som holder på å revidere sin veileder, og som også ser på det juridiske, pluss Landbruksdepartementet og Landbruksdirektoratet. Tørr ikke å si når veilederen blir ferdig.

Frode Brataas orienterte om areal- og naturregnskap og jobben som gjøres i Trøndelag fylkeskommune – mye arealkrevende virksomheter. Mye fokus på kampen om arealene – nasjonale forventninger om arealregnskap – behov for arealverktøy for kommunene. Et arealregnskap kan vise hvilket utbyggingspotensial som ligger inne i eksisterende planer og arealressurser som kan gå med hvis bygges ned, samt klimaeffekt. KS har gjennomført et nasjonalt FoU-pilotprosjekt om areal- og naturregnskap.

Stor interesse for dette. Flere fylker har kommet i gang med fylkesdekkende arealregnskap, blant annet Agder og Viken.

Trøndelag er «framovervendt», ansatt egen rådgiver som skal jobbe med dette.

Baserer seg på stedfestede data som hele tiden er under utvikling.

Arealregnskap for Trøndelag og kommunene ligger på [nettsidene](#) til Trøndelag

Fylkeskommune. Basert på Agdermodellen. Skal etter hvert også gå mer i dybden på natur.

Innspill:

Landbruksavdelinga – veldig bra at dette blir ordnet. Deadline på tilbakemeldinger?

Svar: Hele tiden under utvikling, nå ønsker vi tilbakemeldinger fra kommuner og sektorer.

SVV – Fant ikke kart på fylket totalt.

Svar: Er ikke laget enda. Prioritert kommunene først.

Regional planstrategi – Oppsummering av utfordrings- og mulighetsbilde

Per Jorulf Overvik orienterte om at det er utarbeidet et arbeidsdokument som ble sendt ut intern høring i fylkeskommunen 29.september 2023. Basert på tidligere

kunnskapsgrunnlag/diskusjonsnotater og noen nye data. Gjennomgikk videre prosess RPS, viste hvilke 13 tema som er plukket ut og gikk nærmere inn på 3 tema (*Nok kraft til å elektrifisere Trøndelag? Når vi klimamålene våre? Kampen om arealene*).

Diskusjon:

Fylkeskommunen: Kan komme med innspill til arbeidsdokumentet i etterkant. Presentasjon sendes ut etter møte.

Mattilsynet:

Artikkel i morgenbladet – bør leses. Viktig med helhetlig tenking – ikke stykkevis og delt.